

SLOVENSKI NAROD.

Iznajva vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter večja po pošti prejemajo, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah tudi za dijake večja značana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr. po pošti prejemajo za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvojo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnštvo, na katere naj se blagovoljno pošiljajo naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Z Dunaja 20. febr.

[Izv. dop.]

Jatri bode razglašena razsodba o Ofenheimovej pravdi in rešena bude stvar, katere politični nasledki se uže zdaj čutijo. Ko bi minister Banhans bil slatil, kakošni nasledki utegnejo nastati iz njegovega postopanja proti generalnemu ravnatelju Ilovčrnoške železnice, gotovo bi nikoli ne bil dregnil v to sršenovo gnezdo. Pa uže Adama je Eva zapeljala, da je vgriznil v osodno jabolko, zakaj bi boljši bil Banhans od Adama in ne poslušal zapeljivih glasov interesantne gospe, katere mož je tudi imenovan v pravdi. Znano je po vsem Dunaju, da izvira celo sovraštvo meje Banhansom in Šofenheimom vsled intrik lepih Evinih hčer. Sicer pa tudi Banhans ni mislil Šofenheima pred sodnijo spraviti; njemu je samo za to bilo, da ponižuje mogočnega general-direktorja. Pa ko je v ministerskem svetu 20. septembra 1873. leta predložil, naj se izreče sekvestracija nad Ilovčrnoško železnicu, omenjal je Banhans, da so se tako reči godile, ki bi prav za prav pred sodnijo spadale. Cesar, ki je sam predsedoval ministerskemu svetu, vpraša začuden, zakaj se ne začne sodnijska preiskava. Banhans v zadregah odgovori, da bi utegnile stvari na dan priti, katere bi kompromitovale mnogo visocih gospodov. "Če je samo ta ovira", odgovarja cesar, "potem naj se precej stvar izroči sodniji. Spoznavati hocem svoje ljudi." In zdaj je bil Banhans ujet in njih mogel več nazaj. Da bude Banhans moral odstopiti, o tem tukaj nihče ne dvomi. Ministerstvo pa je v velikih zadregah, ker je tolkokrat naglaševalo, da je edino in harmonično in da

gredo vsi ali nobeden. V najvišjih krogih pa se ne menijo dosti za to solidarnost in cesar je sam uže dovolj jasno dokazal, kakošnega mnenja je o ministru Banhansu. Uže pri dvorskem plesu je cesar ostentativno Banhansa preziral, da si se je mož postavil tik dr. Rechbauerja, s katerim se je cesar spuščal v kratek pogovor; a potem je nagle šel mimo potrtega Banhansa, ter ga še pogledati nij hotel. K poslednji cesarski pojedini je bil sicer povabljen z drugimi ministri, pa izgovarjal se je (ali pa se moral izgovarjati) z boleznijo in nij prišel. V krogih državnih poslancev pa se pripoveduje, da je cesar bil te dni poklical ministerskega predsednika Auersperga, ter mu izrazil svojo nevoljo, zakaj mu nij o svojem času resnico o Banhansu poročal.

Taka je zdaj politična situacija, in opozicija lehko mirno čaka, da se sama po sebi razvija. Sicer pa še nikakor nij upati, da se celi politični sistem uže zdaj popolnem spremeni. Še sta dva odločilna faktorja, pruski in ogerski upliv in v interesu teh leži ohranjenje sedanja sistema.

Vaš ljubezljivi Vesteňek je bil na galeriji poslanske zbornice, ko je Lasser odgovarjal na interpelacijo njega zadevajočo. Če si mož želi kakošnega višjega mesta, kar je gotovo, zakaj bi ga ne dobil. Zet je tukajnjega cesarskega nemestnika Konrada, Konrad pa je svak Lasserjev in uže sveto pismo pravi, da je rodil Abraham Izaka i. t. d.

Državni zbor se bude, kakor se sliši, 15. marca odložil do jeseni; ali se potem zopet snide, kdaj ve. — Mogoče, da bomo volili tja proti jeseni drugač.

Listek.

Konec Tatarstva v Rusiji.

(Spisal J. Steklasa.)

(Konec.)

Prenehala je sužnost, ali niso prenehale vse bude ruske zemlje od tatarskega sosedstva. Ostali ste še dve drugi ordi: kazanska in krimška. Kazanci so vznemirovali Ruse, ali vojskovodje velikega kneza so je odbijali brez velikega truda, in Moskva je po svojej volji postavljala kane v Kazan. Ne tako lehko je bilo upravljati s Krimom. Krim je bil mnogo silnejši in opasnejši, nego Kazan. Ivan Vasiljevič je prijateljeval s Krimom, ali po njegovej smrti se je vse drugač obrnilo. Krimci so sklenili ugovor z Moskvo in z Litvo, pobirali davke od ene in druge države, ter tudi ple-

nih tu in tam. Nekateri navali krimski so bili tako strašni, da jih ruski narod ni mogel pozabiti. Eukrat so prišli Krimci za Ivanovega sina, velikega kneza Vasilija do same Moskve, kjer so strašno opustošili okolico moskovske, ter odpeljali s soboj neizmerno mnogo sužnjev; cele trume russkih sužnjev so prodajali v robstvo skoraj zastonj.

Vse to pa so bile nezgode samo začasne, menljive; mnogo večje zlo je bilo ono, katero je zadala tatarska sužnost značaju ruskega naroda. Od sužnosti se v obče ne da nič dobrega pričakovati, a posebno ne od sužnosti tatarske, nareda divjega, ljutega, z divjimi običaji in mohamedanskega zakona. In zares je tatarščina, zajedno s prepiri kneževskimi Rusa ponizila bolj, nego je bil za Vladimira in prvih russkih knezov. Tatari so plenili ruske ljudi,

Francoska in Slovani.

S tem naslovom prinaša praška "Politik" članek, kateri je tudi nam iz sreca govorjen. Ona pravi mej drugim:

"V Francoskej, oropanej, premaganej a ne ponižanej in obupanej, živi maščevalni duh, ki drži in slabí roko nemškega vojaškega velikana, vzdignjeno na nova osvojena dežela, a varuje na ta način narode slovanske napadov one nemškovalne tolovaške politike, katero je uže pred 700 leti kronist Helmold tako izvrstno opisal in ki od onega časa neprestano deluje na to, da dandanes nij več Laba, nego Odra in češko mejno pogorje ona meja mej germanškim in slovanskim svetom."

V Francoskej vidi denes vsak Slovan svojega zanesljivega in naravnega zavezunika proti nemškim zemljegrabežnim nakonom, kar so baš enako na francoskem popolnem prepričani, da se morejo zanesti in računati na nas. Naj oficijalna politika, ki vlada od denes do jutri, kaje kar koli hoče: zvez meje Francijo in Slovani je neizogiben nasledek leta 1870.

V Berolinu to vedo. Srdito otresa pomerski lev svojo glavo. Toda zastonj se intrigira in voluhai v Petersburgu; zastonj vedno rastočemu vplivu francoskemu v Belgradu delajo ovire z diplomatičnimi boji proti nevsečnim ministerstvom; zastonj uničujejo z zimnico hitrostjo poslednje slovanske stanke v pruskem Poljskem in Šleziji; zastonj se izpodbadajo avstrijski Newci k neutrujnej marljivosti v germanizaciji, zapadne meje slovanskega sveta so sicer daleč potisnjene ali denašnje narodne meje in dežele bodemo vedeli braniti z ono neodstopnostjo in če treba hrabrostjo, ki se je ojačila v mnogo

ropali, tolkli je, ter razpršivali na vse strani. Kar nijso dospeli vzeti Tatari, to so pri priložnosti pograbiли domači knezi. Rus se je priučil trpljenju in nasilju, ter tako zgubil stud in ponos slobodnega človeka. Njegova osoda je bila grenka, neodoljiva: naučil se je pri tem varati in lukaviti, in ker nij mogel svojega ohraniti, jemal je tuje — razširilo se je razbojstvo in grabež. V zakon, v pravico so prenehali verovati, ter se poprijeli nepravde in sile. Ruska čista urav se je spremenila v lukavost, prevrtljivost in prilizljivost. Malo po malo je prišlo do tega, da so se vse, še celo knezi in imenitni bojarji dali zvati sužajimi velikega kneza. V prošnjah so mesto "Fedor", "Vasilij" začeli zvati se po robski "Fedko", "Vasko". Tej spremembji je mnogo pomogla Sofija, žena velikega kneza Ivana III., sestrica poslednjega grškega vladarja, katera

stoletnej borbi s tem prokletim „drang nach osten“.

Isto tako kakor se približava odločilni boj, rastejo in se množe francoske simpatije v vseh slovanskih deželah. Pri nas se opirajo le te na stare spomine in nič nema pri nas večje moči, nego slavna minolost, ki obseza v sebi poročstvo v boljšo bodočnost.

Evropski položaj je tak, da sedaj nijše misliti na kake protivne interese med Francijo in Avstrijo; zavladati bi morala v omenjenih dveh deželah k večjemu kaka nesmiselna politika.

Narodi slovanski opazujejo dogdaje v Franciji s čutom najiskrenje simpatije in najokritosrčnimi željami za njeno močno vzvodenje; in tu nij samo vprašanje o simpatiji, ki je na vrsti, nego tudi vprašanje najvažnejših narodnih in političnih interesov. Francoska in Slovani imajo pri sedanjem evropskem položji velikansko skupnostvar, ki opominja obojestansko nujno in silno k vzajemnemu delovanju.“

Politika in cerkev.

Češki „Pokrok“ pod tem naslovom piše: „Za kaj se bori narodna stranka češka? Za pravo samostalnosti naroda češkega. Program ta je čisto političen, česar zmaga zagotavlja srečnejše bitje vsem sinom te zemlje češke, brez razločka narodnosti in stanja, brez razločka vere in drugih znamenj, s katerimi je razprta ljudska družba in to posebno prebivalstvo domovine naše.“

Pravo o samodoločbi, ki je obseženo v našem državnopravnem programu, ima v sebi najprednejše načelo, najprednjo važnost prebivalstva in sicer celega prebivalstva dežele češke. — Kadar gre za uresničenje velicega namena, kakor je baš naša borba o izvedenji državnopravnega programa, treba je izbrati vse moči narodove, da se ta borba more začeti s trdnim zaupanjem srečnega uspeha, treba je pustiti na stran vse to, kar bi posamezne vrste strašilo ali odganjalo od udeležbe v skupnej borbi za pravice domovine.

Ko so pred 100 leti angležke naselbe v Ameriki despele tako daleč, da bi svoje razmere k materinji zemlji uredile na drugi podlogi, postavile so si program čisto političen in tacega značaja, ka bi se zanj mogli boriti prebivalci vsake narodnosti,

je bila navajena grškim robskim običajem. (Takrat so vladali uže Turki v grškem carstvu.) V poprejšnjih časih nij vedel slobodni Rus za police drugač, nego v navadnem pretepanju, sploh nij vedel za nobene telesne kazne. Za Tatarstva se je tudi to spremeno. Za vsako najmanjo tatvino so začeli sramotiti, za večo pregreho tolči s knuto; dolžnike so neusmiljeno mučili; uveli so tudi razne raztezavice in smrtno kazeno.

Pravice, razumeje se, nij bilo nič več najti. Sodnije so postale slabeje od poprejšnjih. Velkokneževski namestniki in njihovi sodniki niso reševali tožeb po pravici, nego po miti: oni so prejemali mito bez studa, kajti sami so bili bezstudni, ter se niso celo sramili palic.

Tatarstvo je pa tudi mnogo uplivala na domači život ruskega naroda. Pri Tarihi, kakor tudi pri vseh narodih mohamedanske verne so živele žene zaprte, posame-

vsacega veroizpovedanja. Angležke naselbe so bojevale za dobitev samostalnosti, ki bi se bila prilegala vsem vrstam amerikanskih kolonistov. Ko so se pak osnovale kakor samostalna država, izključile so vse iz svoje ustave, vsled česar bi posamezne vrste ali posamezne kolonije mogle biti odstrašene; omejile so se samo na založbo tach osnov, katere so se mogle nadejati občnega soglasja. Edino s tem načinom, da se je izključilo vse, kar bi te ali one odstraševalo od celotne zastave, le na ta način bilo je moč, zapresti vse kolonije v skupni boj, ter ustavoviti republikansko državno celoto.

Mi ne bojujemo za samostalnost, dokler bi se s tem razumevala naprosto neodvisnost, vedemo boj za samoupravo, za pravo samodoločbe v sodržavi avstrijskej. Dasisravno je ta program tesnejši, vendar izvedenje njegovo v naših razmerah nij tako mogoče, ka bi na tem ne bilo ležeče, ali se ti ali oni tudi trudijo za njegovo zmago, ali pa se ne trudijo.

Nasprotno je v dosegu tega želenega cilja potrebno v našem postavljenji vseh moči celega naroda. Da bi pa bilo mogoče je vse izbrati in združiti okolo edine, skupne zastave, izključeno je iz političnega programa narodne stranke češke vse, s čemer se posamezne vrste razločujejo, in kar bi je mogoče odvračati od udeležbe v tej borbi.

Zaradi tega, nedotikajo se tu druzega; državopravni program naš nij cerkvena zadeva, stvar vere, veroizpovedanja ali tako dalje. Državno pravo češko, za katero se borimo, nij niti katoliško, niti protestantsko, niti židovsko, niti brezversko, nego to je cilj, v katerem uvidevamo poročstvo samouprave, samodoločbe naroda češkega. To je cilj našega truda, narodne stranke češke.

Če tedaj zaradi lepše dosege njegove, ker v izpeljavo tega programa, ki obsegata interes celega prebivalstva, iščemo in se poslužujemo sredstev in cest, iščemo i pomočne moči, — to nam ima biti za razjaljenje, nerodljubno, za izdajstvo na narodu?

Kralj pruski in Bismark njegov, kakor je znano, nijsta se nikoli preveč odlikovala v obilnej liberalnosti, niti v pravej, niti v navideznej, če bi ju kdo hotel staviti na to stališče in primerjati s tacimi moževi, kakor je n. pr. Garibaldi. Morebiti so mej narodom italijanskim in nemškim, ter njihovimi vla-

zom in tujim možem se ne pokazujejo z odkritim obrazom. Le ta divja navada je prešla tudi na ruski narod. Imenitni in bogati ljudje so začeli zapisati svoje žene v sobe, ter jih niso pokazivali niti svojej najbližnej rodbini, kamoli tujim. Roditelji so svoje otroke ženili in možili brez njihovega znanja; ženin in nevesta sta se videla navadno prvikrat pri zaroki, ko je bilo uže vse odredjeno, a včasi pa še le pri venčanju. Zavoljo tega nij bilo večjidel v rogovinah edinstvi, sporazumljena, pa tudi ljubezni ne. Še dan danes se pojde na Ruskom mnogo pesnij o nemilem in hladnem možu in o nemilej in hladnej ženi.

In še do denašnjega dne je ostalo v životu ruskega naroda nekoliko zla iz tatarskih časov. Bilo bi pa še mnogo gorje, da nij dobra ruska narav nadvladala to zlo s pomočjo krščanske verne.

dami še preveliki razločki, in vendar se 1866. leta nij branil ta nadliberalni Garibaldi spojiti se z absolutistom Bismarkom, ker je v tem iskal prospeh domovine svoje. V političnih vprašanjih je naša briga za politično mišljenje, da bi izvedeli, kdo je nam bližji in kdo daljni, ka bi se mogli ravnat po tem. Če je tedaj stranka naša katerikrat prišla v dotiku z pravnarsko stranko, storila je to iz političnega (ne cerkvenega) stališča.“

Tako govori staročeški „Pokrok“. Mi ga citiramo v dokaz, da celo Staročeški tako mislijo kot mi.

Politični razgled.

Neznanje dežele.

V Ljubljani 23 februarja.

Cesar je šel včeraj v Pešto in bode odločil v vprašanje ogerske ministerske krize. Dosedaj bi se dalo le ugibati o bodočih ministrih. Samo novospokorjeni nagodbar Tisza je menda gotov mej njimi.

Openheimova pravda tudi včeraj še nij bila končana, ker je bolezni sodniškega predsednika Wittmana hujša postala. Morda bode jutri v sredo.

Vnajanje države.

Francoske stranke, levica in centrum razne barve so se popolnem za Wallonov predlog zedinili, Mac-Mahon se je tudi zanj zavezal. — Bonapartični časnik „Pays“ je bil zarad članka konfisciran, v katerem pravi, da je vse eno, naj se republika dela ali ne, ker nazadnje bode le bonapartizem zmagal.

V Parizu je bila 20. t. m. na borsni novica raznesena, da je nekdo poskušal španskega kraljčka Alfonsa s sveta spraviti. Dozdaj pa se resničnost te novice nij potrdila.

Italijanski minister vnarjih stvari je v narodni zbornici obširno izpogovoril o vnarji politiki italijanskega kraljestva. Razmere k vsem oblastim so izvrstne. Ker je poslanec McCleli nekov govor italijanskega poslanca Cordona v Londonu, kot neko drugo vlast žaleč zaznamoval, pravi minister, da ujedno omenjenje francosko-italijanske zveze l. 1859 ne more prijateljskih razmer do Nemčije motiti. — Kar se tiče prihodnje papeževe volitve je tudi italijanska vlada s prijateljskimi vlasti dogovore imela, ali o tem se ne da dalje govoriti. Prva skrb Italije bode ta, da bode konklave (zbor kardinalov, ki papeža voli) v varnosti in da se javni mir kalil ne bode. Glede peterburgske konference se Italija še nij odločila.

O Turčiji piše Bismarkov, torej Turkom sicer prijazen list tako-le: „Državna uprava in posebno finance so na Turškem popolnem razrušene, zapravljivost sultana Abdul Aziza ne pozna nobenih mej. On ima skoro toliko žen, kakor Salomo, a žalibog ne Salomonove modrosti. Ob bregovih Bospora zida krasne palače in zapravljiva neizmerne svote za njih olješanje. Vsak dan se sultanu 94 jedij postavi na mizo in on zmirom sam jé. V blevu ima 800 konj. Denar se za najvišje obresti na posodo jemlje in da se obresti plačati morejo, delajo se novi dolgorvi. Leta 1862 je imela Turčija 110 milijonov gld., dohodkov, sedaj se 180 milj. iz nbozega naroda izsesava, ali to nij nikakor zadosti. Leta 1869 so Turki vzeli 220 milijonov, l. 1871 zopet 57 milijonov, l. 1872 pa 110 milijonov, leta 1873 zopet 100 milijonov gold. in sedaj bi Turčija rada vzela na enkrat 400 milijonov gold. Do kimske vojske je Turčija imela najmenj dolga sedaj ima 1500 milijonov gld., in se hitro bliža državnemu bankerotu. Res so viri države veliki, ali suhi, ker nekultivirani. Ruski car je pa baje rekel: „Turčije ne bo več, kadar jej ne bode nihče več denarja posodil.“

Dopisi.

Iz Maribora 22. februar. [Izv. dop.] (Zbor gledé pospešenja društvenega narodnega življenja.) Včerašnji zbor se je jako dobro izvršil. Ne samo, da je lepo število narodnjakov se zbralo in da so razni stališči zastopani bili, ampak tudi uspeh zebra je tak, da se smemo z njim zadovoljiti. Potrebnost in koristnost večjega društvenega in narodnega delovanja je bila obča in izključivo priznana, in tudi način, po katerem se naj tej potrebnosti zadosti, je od več govornikov bil na tanko popisan. Treba namreč nij drugača, nego da se uže obstoječa čitalnica krepko podpre in se z udi pomnoži; potem je samo treba večkratnega shajanja in posvetovanja gledé petja in drugih zabav. Ozirom petja se je brž javilo toliko osob, da je brez dvoma, da se bodo dale veselice zopet snovati, in tudi za predavanja in deklamacije je v Mariboru dovolj, da! gotovo toliko sposobnih močij, kakor v katerem bodi mestu na Slovenskem. Prav dobro je opomenol eden izmej zbornikov, kako mala je bila mariborska čitalnica pri svojem početku: bilo je samo sedem narodnih mož, ki so prav čutili nje potrebnost, a kako hitro se je povekšalo število, ko so ti sedmeri nastopili z resnim delom in s krepko svojo voljo! Uže v drugem letu nje obstanka se je osnovala takova svečanost, kakovej se je čudilo vse Slovence: Cyril-Metodova. Kdor pa pozna mariborske zadeve, ta mi bode pritrdil, da zdaj primeroma še mnogo več Slovencev in Slovanov biva v tem mestu, kakor pred desetimi leti, in to takih, ki so izobraženi, na vse strani sposobni in v dobrem materialnem stanju. Tudi je za gotovo pričakovati, kakor je to tudi pričajočnost enega važnega zastopnika konzervativne stranke dokazala, da bode tudi od te strani čitalnici dobra podpora prihajala, in to tem več, ker to društvo nij politično in ker je tudi občenje prepričanje nadvladalo, da se Slovenci ne smemo dalje pred svojimi narodnimi protivniki sami slabiti in — smošiti. Geslo mora temveč to biti: v društvenih, zabavnih literarnih in gmotnih rečeh mora ves razpor molčati in vsi složno delati. Le hoteti ja treba mariborskim Slovencem, in mogoče bodo v čitalnici najlepše zabave in besede, kakor o najlepšej dobi nje obstanka. Torej vsak z veseljem na delo!

Iz Budim-Pešte 20. februarja [Izvirni dopis.] Če so vesti resnične, ki o vspehu dogovarjanj mej vodji naših strank v svet prodirajo, je koalicija strank in njih vodjev faktum postala, in na mesto odstopenačega ministerstva Bitto-Ghyczyevega utegne uže denes ali jutri stopiti ministerstvo koaliranih vodij strank: Tisza, Szlavay, Sennye in drugovi. Koalicija strank se je v ta namen izvela, da se država iz momentane zadrege reši. Ta namen se bode tudi dosegel, pa tudi samo za sedanji trenotek. Kaj pa daljna bodočnost v svojih gubah skritega drži, za to naši državniki denes ne vprašajo. Zakaj bi neki vprašali, kaj bo n. pr. k letu ob tem času, ker nemajo garancije obstanka niti za tekoče leto! — Razne strankarske kovine zvarile so se v eno kov, razne barve zmešale so se v eno, naredil

se je neki „mixtum compositum“ resnični odsek slike državnega zebra, in to se imenuje „koalicija.“ Da-lj bo ta „mixtum compositum“ naše bolno državno telo ozdravil? tega nobeden ne verjame, nobeden ne izveduje, in brž ko ne tudi naše prihodnje ministerstvo koalicije samo o tem prepričano ne bode. Pri prvem količkaj važnejšem vprašanju bodo ministri vsak k sebi vlekli, obroč koalicije bode počil, in vse to brez dvojbe tudi v državnem zboru svoj odmev najde. Sloga v ministerstvu koalicije in ministerska večina v državnem zboru osnovani bodo na tako labilnem stališči in prva mrzla sapa bo celo umetno sestavljen zgradko koalicije na kup razsula, in naš strankarski orbis pietus se bo spet iz novega začel. Sicer pa naše novo ministerstvo ne bo tolikanj iskal svoje večine in svoje zaslombe v denašnjem našem državnem zboru, katerega mandat itak uže v dveh mesecih izmine, kolikaj v prihodnjem, za katerega se volitve uže pripravljajo. Izid volitev pa utegne ves drugačen biti, nego si ga naši državniki domišljajo in že. Ljudje, ki umijo javno mnenje perkutirati, in narod za žilo tipati, prorokujejo, da bodo prihodnje volitve čisto nove življe v naš državni zborinile. Zlasti se je nadejati, da bodo narodnosti kakih 30 zastopnikov več v prihodnjem državnem zboru poslate, nego pri zadnjih volitvah, in to je pri vednem slavljenju magjarskega življa prav lahko mogoče. V prihodnjem našem državnem zboru tuji ne bo več kakih 80 uradnikov sedelo, ker so po zakonu nezdruživnosti (inkompatibilitete) pasivno volilno pravico izgubili, tudi avokatov ne bo toliko, kolikor sedaj, tem več pa obrtnikov, trgovcev, tovarn čarjev in enake vrste ljudi. V sestavljenje našega novega ministerstva ima baje mnogo upljiva Andrassy. Njemu baje koalicija nij po volji. Njemu bi najpovoljnje bilo, če bi Deakova stranka še eno ministerstvo spočeti, poroditi in oddojiti mogla. Veliko straha ima baje Andrassy pred Sennyejem, in če Sennye v novo ministerstvo ne bo sprejet, je to gotovo sad Audrassyjeve kovarnosti.

Domače stvari.

— (Volitev na Notranjskem.) Več pisem smo prejeli, ki poročajo, da sta dva gospoda iz Ljubljane na Notranjsko pisala, da „so se rodoljubi tu zedinili“ za nekovega kandidata. To nij res. Ona dva gospoda sta pisala pisma čisto na svojo roko, celo njihovi privrženiki niso o tem nič vedeli prej, tem menj pa naša stranka. Volilci naj varujejo svojo samostalnost. Tako mi ne razumevamo „slog“ Sicer pa naj se bode kolikor mogoče na to gledalo, da se ne razpremo in da ne budem imeli dvojnih kandidatur. Za to naj se volilci potegnejo. „Žalostna nam majka!“

— (v. Vestenek) je — kakor se nam poroča — na Dunaji prosil eventuelno, če ne postane okrajni glavar, da bi mu še ljubše bilo v Ljubljani postati vladni svetovalec na mesto nekega bolnega svetovalca, katerega ime se nam ne imenuje, in kateri meada naj bi se zanj penzioniral. O možnem vspehu glej konec na prvem mestu natisnenega članka. Birokratna plača za volitve v trgovinsko zbornico — katerih goljufije in sleparje pred porotniki dokazati smo še

vedno in vsak dan pripravljeni na slavo novovoljeni „trgovinski zbornici“ — ne izostane. Nazadnje morda je šel celo Vidman izpodrivat, saj je „Laib. Tagblatt“ ob svojem časnem baje na Vestenekovo inspiracijo izjavil na prvem mestu, da je c. kr. načelnik Vidman pri nas na Kranjskem le „Platzhalter“.

— (Sokolski večer.) Jutri četrtek 25. februar bude prvi postni „Sokolski večer“ v čitalnični restavraciji. Začetek bo ob 8. uri zvečer. Program priobčimo jutri.

— (Čitalnica v Rojann) uljudno vabi vse čestite ude in rodoljube k besedi s petjem in dramatično predstavo, katero napravi dane 28. t. m. ob 7. uri zvečer.

— (Nesreča.) Iz Šoštanja se nam piše 21. februar: Včeraj se je v našem trgu v nekej hiži skoro velika nesreča pripetila, katera tudi nij čisto izostala. V mali sobici v kateri je stala železna peč, sta navadno ležala kakor tudi ta večer mož in žena z mladim, komaj malo tednov starim detetom. Da bi v tej nepregonljivej zimi peč še bolj grila, zaprl je mož predno se je vlegel, dimnik, da si je v peči še mnogo gorečega oglja bilo. Beli dan uže svojo svitlobo marljivemu svetu daruje, mej tem, ko ta krotka hižica še v tihem miru leži. Navadno sta mož in žena uže rano vstala, a danes je dolgo vse tiko. — To se je starišem, kateri so v nasprotnem delu pohištva stanovali, vendar čudno zdelo, ter gredo, da bi videli uzroke neprestane tihote. — Ko vrata v malo sobico odpró, prikaže se jim strašen prizor: mož in žena ležita v postelji nepremakljiva od strupene ognjeve soparice čisto prevzeta. Hvala brzi pomoči zdravnika, kateremu se je posrečilo obema življenje rešiti. Dete pa je uže bilo mrtvo.

Razne vesti.

* (Napad in rop.) Dunajskemu listu „N. fr. Pr.“ se piše iz Galača v Rumaniji: Anglež B., knjigovodja neke tukajšnje angleške firme, nedavno poročen z mlado, izobraženo damo peljal se je 5. t. m. zuntraj za zabavo na izlet v vas Barbosi, kamor ga je spremilala tudi njegova mlada gospa. — Ker mlada zakonska človeka nijsta mogla čakati čez popoludne na večerni vlak, šla sta tedaj nazaj v Galač peš, da si je cela cesta glede varnosti na slabem glasu. Četrte ure daleč od mesta prepalo je ju 12 tolovajev. Proti takovej množici je bilo vsako protivenje zastonj in Anglež je ležal brzo zvezan na tleh. Tolovaji so slekli oba do nazega in odvleki mlado omedlelo gospo za cesto, ter so jo tam oskrnuli. Oskrnnivši tako mlado ženo, zabilo so jej še klin v telo, ter zbežali. Ko se nesrečnica v hudem mrazu zopet zave, splazi se k svojemu možu ter ga razveže. Blizu mesta ju stražniki potem zapazijo, ogrejejo v plašče, ter odpeljejo domov. Nadejati se je, da se mož ozdravi, mlada gospa se pak nahaja še vedno v brezupnem stanju. Tolovaji so bili rumunski kmetje iz okolice, ter je sedem uže zaprtih.

* (Ugrabljena in odpeljana žena.) V Parizu se govorji o prečudnej dogodbi, ki se je prigodila na pustni vtorek. Blizu Marskega polja v ulici Desgenettes št. 15, stanuje neka rodovina, z imenom Peyron in sicer je mož uradnik v nekem tovarju, ki ima mlado in lepo ženico, z dvema otrokoma. Rodovina ne živi baš v srečnih razmerah, a brat tega moža je kompanjon nekega agenta „de change“ in zelo premežen. Ta brat je tedaj v dobi pomanjkanja večkrat ponudil tej rodovini svojo podporo,

kar je pak mlada žena, ki je predobro sama vedela, za kako draga in posebno ceno bi se delile te podpore, svetovala vedno svojemu možu, ne imenovavši uzroke, da naj odobje to podporo. Pustni vtorok tedaj je njen mož zapustil dom zaradi svojih opravil in žena se je baš mudila z otroci, da bi je spravila spat, ko nekdo v veži zazvoni, ter naenkrat pred njo stojte trije črno maskirani možje. Postni vtorok nij maskiran človek v Parizu nič nenavadnega na ulici; reče jima, da se morebiti motijo, ali kljubu temu vdeči maskirani možje v sobo. Gospa Peyron je hotela klicati na pomoč, ali rokovičasta roka jej zamaši usta, da ne more kričati, ko sta ona dva poskušala jo odnesti. Nenadoma pak plane nek mož v sobo, to je bil njen soprog, ki jo je hotel osloboditi. — Vrže se na prvega, ki je bil videti, da je napadnik, ko bliskomaoui potegne iz žepa nož, ter tema dvema ukaže ženo odnesti, bojujoč se mej tem z možem. Mož ugrabljeni žene je poznal po glasu svojega protivnika, zdelo se mu je, da je — njegov brat. Peyron v borbi, ko sta ona dva moža odnašalo mlado ženo njegovo, izvije svojemu protivniku iz rok bodalo, in sam uže ranjen nevarno, porine vendar bodalo svojemu maskiranemu bratu mej rebara, — napisled se pak zgrudi nezaveden sam na tla. Veliki sledi krvavi na stopnjicah so pričali, da je ranjen ubegli protivnik. Vendar je ta cela dogodba, kljubu policijskih zasledovanj, še temna, ter se niti ne ve, kje je zdaj ugrabljeni gospa Peyronova.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Ljubljani.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraselih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živeh, dalje prsne, i na jetrah; žeze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepravljajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato Žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnicino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vsečilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nigradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadijivem a bolninem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolninem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprečinkljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljuvanci in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo yrsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berlin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetjejet, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, e. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Wo chenschrifte" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana "Revalenta Arctica" (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno blijuvalo, kar vsa zdravila

nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanju in hipohondrij.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

Št. 75.877. Flor. Költerja, e. kr. vojaš. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznamejni prsnih bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepravljjenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraselih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledě hrane.

V plehnih puščicah po pol funta 1 gold. 50 kr.

amt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-

ov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v puščicah a 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolaté v prahu v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaja: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Jahr, v Gradel bratje Oberanzmeyr, v Izmiru Diechtl & Frank, v Celoveci P. Birnacher, v Londoni Ludvig Müller, v Mariboru M. Moriš, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicih pri N. Šnirhu, v Oseklu pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vsejostih pri dobroih lekarjih in specerijskih trgovcih tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnej akaznicih ali povzetjih.

Umrl v Ljubljani

od 19. do 22. februar:

Ant. Režun, zasebnik, 80 l., na starostnem oslabljenju. — J. Gorjup, zasebnik, 70 l., na možj mrtudu. — Lovro Selan, kajžarjevo dete, 6 mes., na škarlatici. — Fr. Hübscherjeva, krojaško dete, 4 l., na bronchitis. — Marija in Konrad Aužič, dvojčeka, pol ure, vsed predčasnega poroda. — Fr. Selan, kajžarski otrok, 2 l., na škarlatici. — Avreija Oelhoferjeva, soproga trg. učitelja, 27 l., na sušici. — Emilija Graškova, hči c. kr. telegrafika posa, 5 l., na vnetici grla. — J. Kvas, zidar, 32 l., na jetiki. — Franc Perles, dete hiž. posestnika, mrtvo porojeno. — Fr. Miklič, pekovski pomočnik, 32 let in Urša Pirc, cigararca, st. 28 l., oba na brončni jetiki.

Tujci.

22. februarja:

Zvrops: Vogt iz Dolenjskega.

Pri Sloenu: Muhvič iz Gerova. — Legat iz Dunaja. — Košir iz Pešte. — Premerstein, Polak iz Dunaja. — Mašek iz Badna. — Blau, Hovanzky iz Siska.

Pri Mallié: Askomas iz Dunaja. — Skarja iz Kranja. — Schink iz Zagorja. — Vidic iz Brna. — Mlinar iz Trsta.

Pri Zamoreč: Hampel iz Dunaja. — Goričnik iz Poljan.

Pri bavarskem dvoru: Vidic iz Dunaja. — Padovan iz Trsta.

Ameriška borsa 23 februarja

(izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	71	gold.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	"	80	"
1880 drž. posojilo	111	"	80	"
Akcije narodne banke	962	"	—	"
Kreditne akcije	220	"	50	"
London	1.1	"	35	"
Napol.	8	"	90	"
C. k. cekaini	5	"	26	"
Srebro	105	"	65	"

Zahvala.

Za vsestranske gulinjive dokaze sočutja pri našej grenkej izgubi, za mnoge lepe vence, ki so se podarili umrlemu, za mnogobrojno in čestno udeleženje pri pogrebu našega ne pozabljivega soproga, oziroma očeta, starega očeta in tista, gospoda

Fidelis Terpinc-a,

se najiskrenje zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, posebno pak slavnemu uradništvu, veličastnej duhovščini, slavnemu mestnemu starešinstvu in ces. kr. deželnej poljedelskej družbi, spoštovanemu zboru strelec, spoštovanemu pevskemu zboru čitalnišemu in slavnemu društvu "Sokol".

Ljubljana, 23. februarja 1875.

(64)

Ostali žalujoci.

Razglas.

Tajniška služba je razpisana za okrajni in občinski zastop v Šmariji pri Celji z letno plačo 600 geld. Prosilec morajo biti zmožni slovenščine in nemščine v govoru in pismu, ter izurjeni v političnih zadevah. Svoje prošuje naj blagovolje prosilec vposlati z dotičnimi prilogami do **1. marca** t. l. okrajnemu zastopu v Šmariji pri Celji.

Okrajni zastop v Šmariji pri Celji,
(59—3) 14. februar 1875.

Načelnik: **Andrluh**, l. r.

V čitalnični restavraciji

se bode denes 24. t. m. začenši in na dalje točilo marcijsko pivo **ceneje**, in sicer bokal po 32 kr., polič pak po 16 kr., vrček po 11 kr., in maslek po 8 kr., potem bodo tudi ob postnih dnevih na razpolaganje p. t. gostom tudi čvrste in okusne **morske ribe**.

S spoštovanjem

Ivan Tanko,
(65) gostilničar.

V rajskem Bledu je hiša na prodaj,

ležeča tikoma jezera in Ješenak-ove vile, pri kateri leži tudi nekaj zemljisča, katero je zelo pripravno za zidanje kake vile ali palače. Pogodbe ugodne.

(61—2) Kaj več o tem se izvo v Radovljici pri g. Jakob Stroj-u.

En komi

ali štaunski pomočnik se precej vzame v službo v prodajalnico mešanega blaga pri

(56—3) **Jan. Šega v Sodražici.**

Za zamašenje otlih zob

nij nobeno sredstvo prospeseje in boljše, nego **zobna plomba** od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppe na Dunaju, v mestu, Bognergasse št. 2 je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnemu zoboboiu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenju zobnega mesa, zobni kamen olušči, ter zabrani njegovo raširjenje, okrepi zobno meso pri zebih, ki se majje, očisti zeb in zobno meso vseh škodljivih tvarin, us am pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — voda za usta
od dr. J. G. Poppe, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaju, v mestu, Bognergasse št. 2 je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnemu zoboboiu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenju zobnega mesa, zobni kamen olušči, ter zabrani njegovo raširjenje, okrepi zobno meso pri zebih, ki se majje, očisti zeb in zobno meso vseh škodljivih tvarin, us am pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta
od dr. J. G. Poppe, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaju.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zeb oblo-leskečo barvo, ohrani, da se ne p habijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Popov rastlinski zobni prah.

Zeb očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamnen, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo betinjo in nježnost.

(304—7) V zalogi je v Ljubljani: pri Petričiu in Pirkerju, Jos. Karlingerju, Ant. Krisperju, Eduard Mahru, F. M. Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih zalogah na Krajiškem.